

‘Mijn muzes zijn
vrouwen die ik ken,
die ik respecteer, die
passie hebben voor
wat ze doen’

FILIPPA KNUTSSON —

‘Simpelheid vereist stijl’

Als je boven Stockholm vliegt, valt het meteen op. De uitgestrekte bossen, de meren die de aarde openspleten. Rijd je door de zonnige stad en check je even later in bij het hippe Nobis-hotel, dan weet je het zeker. Als er een wedstrijd voor het perfecte land zou bestaan, komt Zweden in de finale. Dit is een land waar de lucht schoon is, de natuur overweldigend, waar de vrouwen een jaar lang mogen thuisblijven als ze een kind krijgen en de mannen daar nog een halfjaar fulltime vaderschap aan vast mogen plakken. Dit is ook het thuisland van Filippa K, een van Zwedens *leading brands* en de belichaming van 's lands *sophisticated* stijl. Zou je zeggen. ‘Het is makkelijk om Filippa K te zien als typisch Zweeds,’ zegt oprichter Filippa Knutsson (47). ‘Het is clean, minimalistisch en vertegenwoordigt Zweedse waarden als stijl, eenvoud, kwaliteit. Maar tegelijkertijd heb ik altijd gezocht naar een strakke, Frans-Italiaanse snit. En zo zijn er meer invloeden in Filippa K die eerder Europees te noemen zijn.’

De naamgever zelf, om te beginnen. Want ook al oogt ze clean, minimalistisch en bijna perfect, ultra-Zweeds is zij toch niet. ‘Mijn wortels liggen niet hier. Mijn ouders zijn gescheiden toen ik twee was; ik ging met mijn moeder naar Londen. Daar ben ik opgegroeid. In Zweden hebben ze iets dat *Jantelagen* heet: de wet van Jante, die stelt dat je niet het recht hebt om meer plaats in te nemen dan anderen. Je steekt je kop hier niet boven het maaiveld. Maar dat kennen ze in Engeland niet. Ik ben opgegroeid in een elitair systeem; ik ging naar een privéschool, met een vrouwelijke directeur die riep dat vrouwen konden bereiken wat ze wilden. En thuis had ik een geweldige moeder die als alleenstaande vrouw een eigen zaak opzette. Toen ik in de jaren tachtig naar Stockholm ging, was ik klaar om het te maken. De Zweden dachten: *who is she?*’

Tussen Parijs en Stockholm

Ultra-Zweeds of niet, Filippa K staat inmiddels in twintig landen bekend als zodanig. En in moederstad Stockholm is het label overall. In achttien winkels, aan het lijf van het personeel in het pasgeopende restaurant Strandvägen 1, en in Södermalm. In een pakhuis aan een kade in deze opkomende wijk heeft Filippa K haar hoofdkwartier. Hier worden de populaire collecties ontworpen en deels gemaakt, door vrouwen die clean, minimalistisch en bijna perfect ogen. In een glazen kantoor achter in een atelier vol hoge tafels met lappen stof en tekeningen erop, sluit hun baas de deur achter de drukte rondom wintercollectie 2014. Ze is *petite* als een Parijsienne, maar blond en naturel als een Scandinavische. Geen make-up, een paar fijne gouden ringen als enige sieraden.

Ze schenkt water uit een kan waarin een kloeke stronk Japanse kool drijft. Om het water mee te zuiveren, legt ze uit. ‘Niet dat dat hier nodig is,’ zegt ze. ‘Het water in Stockholm is fantastisch. Dat zal straks in Parijs wel anders zijn.’ Nog even en Knutsson zal naar de Franse hoofdstad verhuizen. ‘Mijn vriend is Frans, dus ik

Filippa Knutsson kortte haar achternaam af tot een initiaal en een merk was geboren. Al **TWINTIG JAAR** verrijkt ze de **WERELD** met *fijnzinnige ontwerpen* die voor het leven van *alledag* zijn bedoeld. ‘Ik ben *geïnteresseerd* in wat een model draagt ná de catwalk.’

— INTERVIEW MAARTJE LATERVEER

leef al zo'n tien jaar een beetje tussen Parijs en Stockholm. Meer in Stockholm, natuurlijk, omdat mijn kinderen hier zijn. Maar ik was zo vaak mogelijk in Parijs, en had ook een appartement daar. Dat hebben we verkocht, we gaan een groter appartement in het 7e arrondissement huren.’ Haar vriend Thomas is een architect die in Parijs woont en op Corsica werkt. ‘We hadden Corsica, Parijs en Stockholm als onze drie bases en een grote familie. Ik heb drie kinderen van twee vaders, hij heeft twee kinderen. Het was gecompliceerd allemaal. Maar nu verhuis ik met mijn kinderen daarnaartoe en gaan we allemaal een regelmatigere leven leiden.’ Ze kijkt ernaar uit. ‘Het is dodelijk vermoeiend. Ik kom altijd weer op een punt waarop het allemaal te veel wordt. Dan moet ik de balans hervinden. Dat had ik het afgelopen jaar, en nu wist ik ineens, heel instinctief: nu is het juiste moment om te verhuizen.’

Simpel, niet saai

Nu is het moment dat Filippa K twintig jaar wordt. Een respectabele leeftijd voor een *midprice*-label dat gestaag maar zeker een reputatie in de Noord-Europese modewereld heeft verworven, al heeft het zich nooit laten leiden door trends. Misschien wel juist daarom. ‘Wij maken echte kleren voor echte vrouwen. Ik ben niet zo geïnteresseerd in catwalkkleden, ik ben geïnteresseerd in wat een model aanheeft na de catwalk. Wij, de vrouwen die Filippa K maken, zijn zelf de rolmodellen voor wat we maken. Ik heb het altijd belangrijk gevonden dat we echt nadenken over wat vrouwen nodig hebben. En wat vrouwen willen. Mijn muzes zijn vrouwen die ik ken, die ik respecteer, die passie hebben voor wat ze doen, sterke vrouwen. Vrouwen die onafhankelijk zijn en hun eigen keuzes maken, en die tegelijkertijd niet bang zijn vrouw te zijn. Dat is wat mij inspireert: kracht en onafhankelijkheid gecombineerd →

Vooraan 4 keer
 Woman-anniversary
 collectie 2013
Achteraan 2 keer
 Fall/Winter 2013

met sensualiteit en vrouwelijkheid. Als een smokingjasje: een van de beste items voor een vrouw, omdat het een mannelijke *edge* heeft en tegelijkertijd extreem sensueel is.'

Maar het ene smokingjasje is het andere niet. In simpelheid kan schoonheid schuilen, maar evengoed een gevaar. Het verschil is ragfijn, maar onmiskenbaar. 'Simpelheid vereist stijl, anders wordt het saai. Het is best moeilijk om basics te maken die jaren meegaan zonder doorsnee te worden. Ik denk dat het een kwestie is van de juiste snit, stof, afwerking – en stijl. Je moet beslissen wat je stijl is, en je daar comfortabel bij voelen. Dat is voor veel vrouwen moeilijk. Die voelen zich onzeker. En dan laten ze zich

meeslepen door iets wat ze zien in een winkel, ze kopen het en trekken het vervolgens nooit aan. Uiteindelijk hebben ze een kast vol kleren, maar niets om aan te trekken.'

Vrijheid vergt moed

Wat heeft een vrouw nodig als ze niets heeft om aan te trekken? Dat is de vraag die ze zichzelf stelde toen ze in 1993 haar label startte met haar toenmalige man, Patrik Kihlberg. 'Het waren de jaren negentig, alles zat vol prints en logo's en het deed allemaal heel nep aan. Ik zocht kleren die er niet waren: puur, eenvoudig, authentiek. Stel dat je al je kleren zou kwijttraken, wat zou je dan nodig heb-

ben voor een basisgarderobe?' Ze somt op: 'Een zwarte pantalon, een zwart colbert. T-shirts, vooral wit, met de perfecte snit. Een mannenoverhemd, niet te stijf, eerder van een zijdeachtige stof. Een kasjmieren trui met ronde hals. Een jeans. Een jas, klassiek met een vrouwelijke pasvorm. Een *little black dress* natuurlijk. En ik hou van lange rokken, dus ook een lange zwarte rok als alternatief voor de zwarte pantalon. Een avondjurk. En het colbert kan dan worden gedragen over de jurk, boven de jeans, de T-shirts kunnen gedragen worden op de zwarte pantalon. Heel simpel eigenlijk.'

Zo eenvoudig is het lang niet altijd geweest. 'Het is niet zo dat we een pasklare formule hebben die we op elke collectie weer kunnen toepassen.' Knutsson schudt haar hoofd. 'Je moet erover discussiëren, discussiëren, discussiëren – en als je het begint te verliezen, dan moet je er opnieuw over discussiëren. Is onze stijl nog relevant? Was deze collectie goed? Was het Filippa K? Mijn God, we hebben onze identiteitscrises wel gehad. Sommige mensen zeggen dat ik nooit tevreden ben. Dat is waarschijnlijk ook zo. Ik denk altijd dat we beter kunnen. Filippa K is als een kind voor me dat ik heb gekoesterd en gevoed. En toch...dat kind is volwassen geworden. Nu moet ik iets loslaten. Als een moeder die haar kind laat uitvliegen. Dat is mijn hang naar vrijheid, ook. Ik heb het nodig om me vrij te voelen.'

En vrijheid vergt moed. 'Niet veel mensen begrijpen dat, maar ja,' knikt Knutsson, 'daar is moed voor nodig. Soms lijkt het makkelijker om gewoon vast te houden aan wat je hebt. Als je loslaat, weet je niet wat er zal gebeuren. Ik denk dat ik een heel sterke intuïtie heb. Als ik iets sterk voel, dan weet ik dat ik het kan vertrouwen. Maar het heeft jaren gekost voor ik leerde zo naar mezelf te luisteren, en ik heb er veel ervaringen voor moeten opdoen.'

Bedrijfje spelen

Veel van die ervaringen hebben niet alleen Knutssons werk beïnvloed, maar ook haar privéleven. Lange tijd zijn die ook zo nauw verbonden geweest, dat dat niet anders kon. 'Toen we begonnen met Filippa K, Patrik en ik, begonnen we ook ons gezin. Ik kreeg mijn oudste dochter Nina toen het label twee jaar oud was. We werkten vanuit huis, aan de keukentafel. Met de komst van Nina verhuisden we naar een kantoor verder op in de straat. Ik kon onmogelijk een jaar vrijaf nemen, zoals we in Zweden doen, want we begonnen net. Maar dat was toen niet erg: mijn schoonzus woonde aan de overkant en had ook net een baby gekregen. Zij paste een paar uur per dag op, alles was op loopafstand, het was ideaal allemaal. Als ik er nu aan terugdenk, was het niet of we bedrijfje speelden. Maar al gauw nam het een vlucht. Toen ik mijn zoon kreeg, in 1997, was Filippa K echt aan het groeien. We verhuisden naar grotere kantoren, ik raakte uitgeput. Ik werkte, gaf borstvoeding, rende naar de crèche om mijn dochter op te halen, naar huis om eten te koken. Ik had de neiging alles op mijn schouders te nemen,

‘Je moet beslissen wat je stijl is en je daar comfortabel bij voelen. Dat is voor veel vrouwen moeilijk.’

ik zou alles wel fiksen. Maar ik fikste het niet. Patrik en ik groeiden uit elkaar. We hadden geen tijd in onze relatie gestoken, alleen in werk. We praatten alleen over werk. Heel cliché, eigenlijk. Toen kwam er een uitnodiging voor een trip naar Tokio. Ik weet nog dat ik in het vliegtuig zat, en ineens een vreemde gewaarwording had: ik reis naar de andere kant van de wereld, ik ben geen moeder nu, mijn kinderen zijn thuis; ik ben niemands vrouw, ik ben geen Filippa K. Ik ben vrij. Voor het eerst sinds lange tijd voelde ik me vrij, gewoon door in dat vliegtuig te zitten. Toen ontmoette ik de vader van mijn derde kind.’ Ze lacht wrang. ‘Ja, het was nogal dramatisch allemaal. Patrik en ik gingen scheiden. We hebben nog vijf jaar samengewerkt en we zijn goede vrienden tot op de dag van vandaag. Maar mijn relatie met Filippa K is altijd een rollercoaster gebleven. Van tijd tot tijd heb ik de behoefte gevoeld om me terug te trekken, en dat zijn soms dramatische momenten geweest waarop ik van de ene op de andere dag weg was. Ik heb dat nodig. Ik geef heel veel, maar ik vergeet mezelf op te laden. Bij de geboorte van mijn derde kind besloot ik eindelijk dat jaar vrij te nemen, en dat is goed geweest. Voor het eerst kon ik loslaten. Eindelijk had ik ruimte om na te denken. Over Filippa K. Ik begon te analyseren wat we aan het doen waren. Toen pas schreef ik onze stijlprincipes van *style*, *simplicity* en *quality*, die tot op de dag van vandaag de belangrijkste pijlers van Filippa K zijn. Dus het werd ook nog eens een nuttige break.’

Mensen zijn belangrijker

Nu, met de verhuizing naar Parijs, staat Knutsson opnieuw op het punt afstand te nemen van het label waar ze ziel en zaligheid in stopte. Maar nu voelt het anders. ‘Ik heb een nieuw stadium bereikt. De afgelopen twee jaar heb ik me beetje bij beetje teruggetrokken uit Filippa K. Ik blijf betrokken bij de strategie en als eigenaar, maar niet meer met de details en het design. Dat stelt me in staat om naar Parijs te verhuizen. Als ik later terugkijk op deze periode, dan weet ik dat het allemaal met elkaar te maken heeft. Ik moet naar Parijs, zoals ik ook Filippa K moet loslaten. Er zijn een paar momenten in je leven waarop je gewoon kunt opstaan en weggaan, opnieuw kunt beginnen. Dit is zo’n moment.’

Het appartement in Stockholm, waar ze twee jaar woonde, is al verkocht. Met huisraad en al. ‘Ik raak niet gehecht aan spullen. Wel aan unieke dingen als kunst en boeken, maar aan meubels? Nee. Aan kleren ook niet. Ik denk dat dat heel louterend is. De dag nadat ik alles had verkocht, liep ik over straat en ik voelde me meteen lichter. Ik had weer energie. Begrijp me goed,

ik ben net zo’n consument als ieder ander, ik koop veel. Maar ik kan ook alles verkopen en weglopen met een klein tasje. Ik heb geen spullen nodig om me compleet te voelen. Mijn doel is het leven mooier te maken, niet zwaarder. Ik denk dat dat belangrijk is: om het simpel te houden en goed in het oog te houden wat echt belangrijk is. Mensen, liefde, relaties. Als we oud en stervende zijn, zullen we niet terugdenken aan hoeveel we hebben gewerkt en hoeveel geld we hebben verdiend. Natuurlijk is geld belangrijk, het geeft je vrijheid en de mogelijkheid om als label te investeren in ideeën en te bouwen. Maar het is mij bij Filippa K nooit om het geld te doen geweest. Ik had ook nooit ge-

dacht dat we zo groot zouden worden.’

Voor de derde keer wordt er op de glazen deur geklopt. Knutsson knikt kort, maar neemt alle tijd voor haar laatste woorden. ‘Toen ik aan onze keukentafel zat, twintig jaar geleden, zag ik Zweden. Zweden was groot genoeg voor mij. En nu, nu we twintig jaar verder zijn, is Noord-Europa niet groot genoeg voor me. Ik wil de rest van Europa veroveren, Azië, de Verenigde Staten. Ik wil onze accessoirelijn uitbreiden; een interieurcollectie, misschien, ooit. We hebben veel te doen. Maar dat hoeft allemaal niet in een hoog tempo gerealiseerd te worden. Als we het doen, doen we het met gevoel voor stijl, eenvoud en kwaliteit.’ —